

ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР «ВІКУ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШОГО ПРЕДТЕЧА»

14 березня 2019 року в актовій залі головного корпусу університету відбувся літературно-музичний вечір «Віку двадцять першого предтеча», приурочений до 205-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка.

Розпочався захід виконанням музичного твору «Рева та стогне Дніпр широкий» чоловічим камерним хором «Боян Дрогобицький» (художній керівник – Василь Довгошия, концертмейстер – Тамара Козій).

Під час літературно-музичного вечора читали вірші студенти університету: студент факультету початкової та мистецької освіти Роман Шепіда (уривок із поеми «Кавказ»), переможець університетського конкурсу поезії Тараса Шевченка, студент інституту музичної освіти Любомир Мазур (уривок із послання «І мертвим, і живим...»), студентка філологічного факультету Христина Білінська (авторська поезія «Тарасовими шляхами»), студентка філологічного факультету Катерина Комарницька («Холодний яр»), студентка історичного факультету Христина Семенда («Лілея»), студентка філологічного факультету Соломія Кицун («До Основ'яненка»).

Упродовж концерту звучали музичні твори на слова Тараса Шевченка: «Така її доля» (солістка – Наталія

Криськів), Пісня гайдамаків» (народний чоловічий камерний хор «Боян Дрогобицький», художній керівник та диригент – Василь Довгошия, концертмейстер – Тамара Козій), «Ой по горі роман цвіте» (студент інституту музичного мистецтва Василь Блажевич, клас заслуженого працівника освіти України, професора доцента Корнелія Сятецького, концертмейстер – Галина Токарчук), українська народна пісня в обробці Натана Шульмана «Там, де Ятрань круто в'ється» (студент інституту музичного мистецтва Віталій Лопушанський, клас заслуженого працівника культури України, доцента Богдана Шурика, концертмейстер – Марія Василенко), «Ой три шляхи широкі» (студент інституту музичної освіти Володимир Остах, клас заслуженого працівника культури України, доцента Петра Турянського, концертмейстер – Наталія Сторонська), «Чого мені тяжко» (Мар'яна Кравчук, клас доцента Ірини Кліш, концертмейстер – Олександра Німилович), «Із-за гаю сонце сходить» (Андрій Боженьський, концертмейстер – Наталія Дзондза), «Сонце заходить», «Садок вишневий коло хати» (лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів і фестива-

лів студентська хорова капела «Gaudeamus», художній керівник – заслужений працівник культури України, професор – Степан Дацюк, концертмейстер – Роман Хрипун).

На вечорі виступив ансамбль бандуристок, який виконав музичні твори «Пречиста діво, радуйся» та «У перетяку ходила» (художній керівник – Стефанія Пінчак).

На завершення заходу прозвучав безсмертний Шевченків «Заповіт». Ректор професор Надія Скотна виголосила заключне слово, акцентуючи на величчю Кобзаря, та щиро подякувала всім організаторам і учасникам, які вклали душу у свої виступи й викликали велике емоційне піднесення у глядачів.

Ведучі концерту: студентка філологічного факультету Христина Флешко та студент інституту музичного мистецтва Любомир Мазур.

Концертну програму підготували: заслужений працівник культури України, професор Степан Дацюк, доцент кафедри української мови Марія Стечик, начальник відділу молодіжної політики і соціальної роботи Наталія Бучковська.

V ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНКУРС ЧИТЦІВ ПОЕЗІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

13 березня 2019 року в актовій залі ІФМЕІТу відбувся V загальноуніверситетський конкурс читців Шевченкової поезії, який традиційно організовує профком студентів та студентське самоврядування. Кожен інститут та факультет делегував свого читця. Проте, представник філологічного факультету був поза конкурсом.

Оцінювало декламацію творів компетентне журі: доцент кафедри світової літератури та славістики Василь Зварич, старший викладач кафедри української літератури та теорії української літератури Ірина Барна, голова профкому студентів Ігор Гівчак та студентський декан філологічного факультету Христина Флешко.

Кожен учасник декламував свої улюблені твори Кобзаря і впітав їх у символічний вінок вдячності та вічної шани поету.

У рамках конкурсу студенти читали такі твори: «І мертвим, і живим, і ненародженим...» (Любомир

Мазур, інститут музичного мистецтва), «Лілея» (Христина Шеменда, історичний факультет), уривок із поеми «Кавказ» (Роман Шепіда, факультет початкової та мистецької освіти), «І станом гнучим...» (Ірина Заневич, факультет психології, педагогіки та соціальної роботи), «Лілея» (Анна Козанчин, інститут фізичної культури та здоров'я), «У неділю не гуляла» (Ірина Козар, інститут іноземних мов), «До Основ'яненка» (Ірина Марків, інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій), «Сретик» (Софія Дума, біолого-природничий факультет).

Конкурсну програму урізноманітнили студенти інституту музичного мистецтва Артур Богдан та Лілія Шпіль.

Члени журі визначили переможців:

I місце – студент інституту музичного мистецтва Любомир Мазур;

II місце – студентка історичного факультету Христина Шеменда;

III місце розділили між собою студентка інституту іноземних мов Ірина Козар та студент факультету початкової та мистецької освіти Роман Шепіда.

Всі учасники отримали подяки, грамоти і премії від організаторів конкурсу.

Висловлюємо щирі подяки всім, хто долучився до заходу.

ВІТАЄМО ІЗ ЮВІЛЕЄМ!

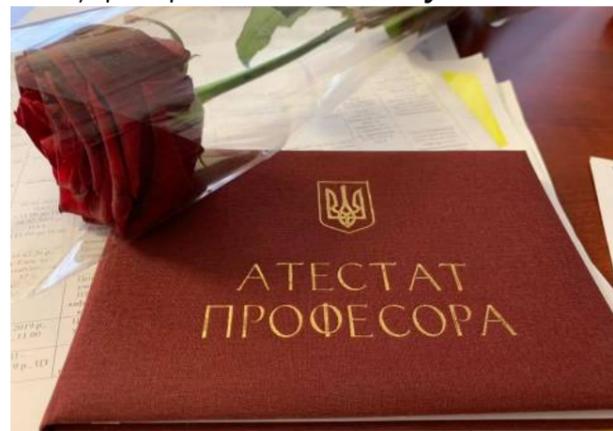
Із ювілеєм вітаємо прекрасну жінку, завідувача кафедри практичної психології факультету психології, педагогіки та соціальної роботи

Валентину Іванівну СТЕЦЬ

Ваш талант, працелюбність, відповідальність та відданість своїй справі викликають глибоку повагу у колег, співробітників, студентів, однодумців. Привітна і чуйна, завжди готова підбадьорити, допомогти порадою. Незважаючи на нестримний темп життя, постійну зайнятість, Вам вдається всюди встигати, для кожного знайти добре слово, дарувати людям радість, тепло широкі посмішки.

Бажаємо Вам, Валентино Іванівно, невичерпної енергії, натхнення, оптимізму і нових плідних здобутків. Хай буде завжди поряд працююча, віддана і перевірена часом команда, яка підтримуватиме вогонь Ваших ідей і помислів. Зичимо Вам міцного здоров'я, щасливого довголіття та всіх благ!

З повагою, колектив факультету психології, педагогіки та соціальної роботи

У КОГОРТІ ПРОФЕСОРІВ І ДОЦЕНТІВ ПРИБУЛО!..

5 березня 2019 р. рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ МОН України від 05.03.2019 р. № 308) присвоєно вчені звання:

ГАЛЯНУ Ігорю Михайловичу – професора кафедри практичної психології;

СТОЛЯРЧУКУ Ігорю Дмитровичу – професора кафедри фізики;

БРИТАНУ Віктору Богдановичу – доцента кафедри фізики.

Вітаємо наших колег і бажаємо подальших наукових звершень!

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ В УНІВЕРСИТЕТІ

Тараса Шевченка українці люблять і називають своїм батьком, бо він був людиною, образ якої викристалізувався в нації за всі роки її існування і втілюється в ньому. Талантом, безперечно, генієм, але людиною - щирою і доброю, відкритою і співчутливою, а водночас безмежно сильною.

11 – 14 березня 2019 року в інститутах та на факультетах Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка відбувалося святкування, приурочене 205-й річниці від Дня народження Тараса Шевченка.

11 березня 2019 року на факультеті початкової та мистецької освіти відбувся конкурс читців поезії Великого Кобзаря.

Кожен учасник конкурсу вразив своєю неповторністю «прочитання» поезії Тараса Шевченка, емоційністю, тонким артистизмом. Звучала громадянська та інтимна лірика, музично-поетичні композиції.

Авторитетне журі у складі завідувача кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання у початковій школі професора Марії Федурко, доцента кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання у початковій школі Віри Котович, доцента кафедри культурології та мистецької освіти Лариси Костюк відзначило переможців: I місце – Роман Шепіда (гр. Х-14Б), II місце – Оксана Грабович (гр. ПО-12Б), III місце – Марія Коломейко (гр. ПОО-23Б).

На завершення усі присутні ознайомились із тематичною добіркою Шевченкіани, яка була представлена у читальному залі університетської бібліотеки.

13 березня 2019 року на історичному факультеті відбувся літературно-музичний захід «Любові пам'ять не забуття».

Творчий проект ініціювали студенти III курсу, до яких також долучилися студенти I і II курсів під керівництвом заступника декана доцента Світлани Білої та доцента кафедри історії України Оксани Медвідь.

Студенти декламували вірші, які поет присвятив своїм коханим жінкам: «Ми вкупочці росли колись» – Богдан Паньків, «Лілея» – Христина Шеменда, «Така її доля» – Христина Петеш, «Дівичі очі» – Уляна Вітульська, «Немає гірше як в неволі про волю згадувати» – Микола Мартинів, «Якби зустрілися ми знову» – Ольга Курнат. Вірш «Я – жінка» продекламувала Ірина Стрипа. Поемою «Гайдамаки» декламував Василь Хорканін. Роман Пелек презентував авторський реп, присвячений Шевченку. З музичними композиціями виступили Христина Шеменда, Маріанна Дорош та Ярина Кіт. Ведучими заходу були Василь Хорканін та Ольга Курнат.

13 березня 2019 року на філологічному факультеті відбувся літературно-мистецький вечір «Йому судилася дорога незвичайна». Організатори і учасники заходу – студенти II курсу філологічного факультету (куратори – кандидати філологічних наук Уляна Галів, Наталія Лазірко) та студенти I – II курсів інституту музичного мистецтва (викладач вокалу – магістр педагогічної освіти Михайло Сипа).

Сторінки «Кобзаря» гортали Діана Хабаль, Софія Одинак, Олена Шуліга, Марія Ляхман, Леся Дзиньора, Катерина Комарницька, Марія Копанишин, Наталія Куцин, Христина Білінська (авторський вірш). «В путі до сонця» Тараса завжди супроводжувала Доля (студентка II курсу Наталія Лазор). Її співрозмовники – батько Шевченка (Микола Іванюк), мати (Анастасія Булагнікова), сестра Катря (Ірина Хамандяк).

Пекучими спогадами поділилися княжна Варвара (Роксолана Басараб), Ганна Закревська (Мілена Дідух), Ликера (Марія Херович), Оксана (Лілія Бонис).

Поетичні рядки звучали в унісон із піснями на слова Т. Шевченка, які виконали студенти інституту музичного мистецтва Роман Макоїд, Лілія Шпиль, Регіна Бодник, Михайло Чебетарь під акомпанемент Тетяни Сапунко та Лілії Блажеквич.

Із заключним словом до глядацької аудиторії звернулася заступник декана з виховної роботи доцент Марія Стецик. Ведучі вечора – Марта Мороз та Богдан Вітів.

14 березня 2019 року на біолого-природничому факультеті відбувся літературно-музичний вечір, приурочений до 205-річниці від дня народження Тараса Шевченка. Щоб почути стоголосе слово Кобзаря, яке звучить, співає, промовляє через віки, на свято завітали студенти, працівники та професорсько-викладацький колектив факультету.

Літературний вечір організували студенти I курсу під керівництвом кураторів академічних груп.

Упродовж заходу звучали віршовані твори Тараса Шевченка, уривки з поем та пісні на слова Кобзаря.

Під час літературного свята було переглянуто фільм про велич Кобзаря та його нелегкий життєвий шлях.

На завершення пролунав «Заповіт» у виконанні всіх учасників та гостей заходу.

Актуальне інтерв'ю

СТУДЕНТСТВО – ЦЕ БЛАГИЙ ДАР

Кореспондент газети «Франківець» професор Микола Зимодря звернувся до ректора Франкового Храму, доктора філософських наук, професора Надії Скотної, з низкою запитань.

- Шановна Надіє Володимирівно! Відомо, що природа проливає на молодих людей, зокрема на студентів, благодатні дари; вони дивним способом поєднуються в одну цілісність, де є місце і красі, й обдаруванням, і потужним устремлінням йти вперед. Якою бачиться Вам ця істина?

- Власне, у Вашому запитанні міститься певним чином і відповідь. Бо ж природа активно впливає на процес удосконалення, струмись якого – передусім однозначно – відчуває молодь. Так, приміром, студентство тяжіє до справжнього мистецтва, хоч останнє справляє враження яскравої довершеності у сполюці, сказати б, із митцями світової слави, тобто з іменами Мікеланджело, Сандро Боттічеллі чи Леонардо да Вінчі...

- Яким був 2018 рік, у першу чергу, для Вас і для університетського колективу загалом?

- Хоч і не прагну оминати особистісне начало, а все ж радше поведу мову про університет. Не вдаватимусь у «математичні» складнощі, коли скажу: 2018 рік видався передбачуваним стосовно практичного впровадження освітніх реформ в Україні. Так, у вересні 2018 року стартував масштабний проект – «Нова українська школа». Перед нами поставили нові відповідальні завдання, на розв'язання яких і була націлена діяльність Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Кілька примітних фактів. За першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти університет готує фахівців за 39 ліцензованими спеціальностями, з них 34 акредитовані. За другим (магістерським) рівнем вищої освіти підготовка здійснюється за 35 ліцензованими спеціальностями, з них 30 акредитовані. Важливо, що в останній місяці підготовлено 13 справ з первинної акредитації освітньо-професійних програм для здобуття ступеня магістра. Що це? У 2018 році на навчання (вступ на основі повної загальної середньої освіти) за освітньо-професійною програмою бакалавра денної форми навчання зараховано 380 осіб: з них 222 – на місця державного замовлення і 158 – на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб. Зокрема, за квотами на місця державного замовлення зараховано 8 осіб. На навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра денної форми навчання зараховано 559 осіб: них 358 – на місця державного замовлення і 201 – на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб. До того ж на відповідне навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра заочної форми навчання зараховано 495 осіб: з них 111 – на місця державного замовлення і 384 – на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб. Зокрема, зараховано 29 осіб, які закінчили навчання із дипломом з відзнакою. Також вперше ми оголосили додатковий набір на освітній ступінь магістра, за результатами якого ми зарахували 36 студентів на заочну форму здобуття освіти.

- Справедливе твердження: визначальним стрижнем освітнього Храму є масив педагогів...

- Без сумніву, професорсько-викладацький склад – це наша гордість. На перше грудня 2018 р. в університеті працюють 537 штатних працівників, у т.ч. 64 особи з науковим ступенем доктора наук, а також понад 340 кандидатів наук, доцентів.

- На скільки продуктивною була в 2018 році організація, а також пов'язане з нею науково-методичне забезпечення навчально-виховного процесу?

- Це – складний процес. Однак і тут маємо, що запропонувати студентам. Адже науково-методично і рекомендовано до друку із використанням у навчальному процесі 653 робочих програми навчальних дисциплін і практик. Варто виразити їй рекомендовані до друку, зокрема, 19 монографій, 26 збірників наукових праць, 25 методичних рекомендацій до самостійної роботи студентів, 18 методичних рекомендацій до практичних (семінарських)

занять, 17 текстів лекцій, 2 антології.

- У чому полягає сутність завдань, виконання яких падає на плечі НАЗЯВО?

- Йдеться про те, що 5 грудня 2018 року Конкурсна комісія обрала членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). Назване агентство розпочне свою роботу, власне, у 2019 році. Саме воно повинно взяти на себе більшу частину регуляторних та контрольних функцій із забезпечення якості вищої освіти. Національне агентство проводитиме акредитацію закладів освіти та освітніх програм, атестацію наукових кадрів, акредитацію спеціалізованих вчених рад, братиме участь у розробці стандартів вищої освіти тощо. Це ставить певні вимоги до функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в університеті. Нормативна база цього виду діяльності у нас уже напрацьована. Залишається зреалізувати практичне втілення процедур та заходів забезпечення якості. Тому було б доречним створення в університеті відділу якості освіти. Зрозуміло, оскільки якість вищої освіти формується на рівні освітніх програм, а забезпечення освітньої діяльності здійснюється на рівні структурних підрозділів та університету в цілому, належне функціонування системи забезпечення якості можливе за умов координації діяльності керівництва освітніх програм, кафедр і факультетів (інститутів), загальноуніверситетських структурних підрозділів. Цю функцію і повинен виконувати відділ якості освіти.

- Мабуть, закономірно університет йменується Храмом науки. Той, кому близькі долі цього, либонь, визначального для Дрогобицьчини осередку освіти й виховання, кортить дізнатися про наукові досягнення колективу. Не буду лукавити, коли висловлю думку: мені особисто не імponує якась дивна спонукка йти манівцями транснаціональних корпорацій, що зацікавлені в збагаченні за рахунок української національної наукової потуги. Адже авторитетні науковці останнім часом отримують запрошення подавати статті у відповідні центри, які охоплюють бази даних, у т.ч. «Скопус». Філософія – проста, як дріт: пропонуй власний дослідницький результат і за нього ж – плати немалі кошти! Що ж це таке, коли б не прислів'я: «Якби курка не кудкудакала, ніхто б і не знав, що вона яйце знесла». Що тут відповісти розчарованій людині, яка обстоює категоричне – нема виходу з тунелю ...

- Стосовно наукової та ширше – науково-технічної діяльності професорсько-викладацького та студентського колективів, то це – надзвичайно вагома царина. Вихід з тунелю завжди є. Лишень треба краще працювати й шукати нові орієнтаційні пункти. Не так давно ми були вперше включені до бази даних Scopus і посіли 60-е місце серед 162-х зареєстрованих закладів вищої освіти. Результати рейтингу базуються на показниках бази даних Scopus. Це – своєрідний інструмент для відстеження кількості цитувань наукових статей, які публікуються навчальним закладом або його співробітниками. База даних Scopus постійно індексує понад 20 тисяч наукових журналів та сотні книжкових серій. Наскільки це відтворює об'єктивні засади? Що ж, слід осмислювати одичиничне в загальному. Так, наприклад, у рейтинговій таблиці за індексом Гірша, що базується на кількості наукових публікацій і кількості їх цитувань, наш університет посів III місце серед вищих педагогічних осередків України. В академічному рейтингу закладів вищої освіти «Топ-200» ми перемістилися з 161 на 160-те місце. Відрадно, що Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка вперше увійшов в Топ-10 кращих педагогічних навчальних закладів і посів VI місце в консолідованому рейтингу. Радо прагну виокремити фахові видання, зокрема: «Людознавчі студії» (серія «Педагогіка», «Філософія»; серію «Педагогіка» (включено до наукометричної бази Index Copernicus); «Східноєвропейський історичний вісник» (включено до наукометричної бази Index Copernicus); «Рідне слово в етнокультурному вимірі» (включено до наукометричної бази Index Copernicus); «Проблеми гуманітарних наук» (серія «Філософія», «Історія», «Філологія»; (серію «Історія» включено до наукометричної бази Index Copernicus); «Філологічні науки (мовознавство); (включено до наукометричної бази Index Copernicus); «Молодь і ринок» (включено до наукометричної бази Index Copernicus); «Актуальні питання гуманітарних наук».

- Кілька примітних фактів з огляду на якісне зростання на рівні здобуття наукових ступенів? Приміром, докторант кафедри германських мов і перекладознавства Алла Марчишина успішно

захистила 15 жовтня 2018 року докторську дисертацію. Традиційною стала участь зарубіжних гостей університетських заходах...

- Так, аналогічні факти – непоодинокі. Так, 2018 року працівниками університету успішно захищено 4 докторських та 5 кандидатських дисертацій. Упродовж 2018 року в університеті продовжували функціонувати 3 спеціалізовані вчені ради. Окрім Алли Марчишиної, блискуче захистили докторські праці докторанти Тетяна Пантюк і Мар'яна Сокол. Цей «фронт» органічного пов'язаний з проведенням різноманітних наукових форумів. Назвати б для прикладу III Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті» (м. Ченстохова – Ужгород – Дрогобич, 29 – 30 березня 2018 р.), IV Міжнародну науково-практичну конференцію «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи» (м. Конін – Ужгород – Дрогобич, 15 червня 2018 р.), за матеріалами яких опубліковано збірники матеріалів. Значну допомогу в організації таких заходів подають зарубіжні партнери, зокрема, професори Якуб Бартошевський, Ян Гржесяк, Владислав Гржежечук, Анджей Кринські. Широкий розголос викликали такі наукові конференції: «Відатні постаті України кінця XX – початку XXI століття», «Нова українська школа та інклюзивне навчання: проблеми і виклики сьогодення», «Проблема нація та націотворення: Революція Гідності і Голодомор», «Діалог культур: дискурс взаємодії народів». Розробка окремих тем на конференційному рівні має стабільний характер. Звідси – закономірний поступ: відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2017 р. № 1364 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2017/2018 навчальному році» Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка був визначений базовим зі спеціальності «Освітні, педагогічні науки» упродовж 2017/2018 – 2019/2020 рр. Тому й не дивно, що в університеті функціонує 11 наукових шкіл, які очолюють провідні професори.

- Останнім часом набула пошвавлення міжнародна співпраця. Яких партнерів Ви б назвали в першу чергу?

- Ви слушно зауважили: міжнародна співпраця Університету імені Івана Франка охоплює 20 країн; до того ж з інституціями 11 країн співпраця підтверджена офіційними угодами. Загалом реалізується 51 міжнародна угода. Університет активно співпрацює з посольствами, зокрема, Бельгії, Великобританії та Польщі, міжнародними неурядовими організаціями, передусім ORADEA (Бельгія, Румунія). Університет виступає учасником 11 міжнародних проектів. Упродовж 2018 року реалізовано різні форми співпраці з 85 закордонними партнерами з 19 країн світу. Університет продовжує активну співпрацю в рамках програми Еразмус+. Нашими партнерами у цьому проекті у 2018 році були: Віденський педагогічний інститут (Австрія), Штирійський педагогічний інститут (Австрія), Університет прикладних наук VIVES (Бельгія), Технологічна академія в Резекне (Латвія), Державна вища професійна школа імені Вітелона (Польща), Люблінський католицький університет Івана Павла II (Польща), Жешівський університет (Польща), Банатський університет сільськогосподарських наук та ветеринарної медицини (Румунія). Реалізується освітня програма «Подвійний диплом» з Полонійною академією в Ченстохові (Польща).

- Університет – складний механізм. І відрадно, що Вам, шановна Надіє Володимирівно, вдається тримати його міцно в лагідних жіночих руках. Можна б ще чимало нанизати запитань у сполюці з логікою життєдіяльності усіх університетських ланок, у т.ч. про систему виховання, з одного боку, та господарські проблеми – з іншого. І повсюди їм, відповідям, знайдеться місце. Бо нерідко панує імперативне від «теперішнього доконалого»: тепер і зараз! Та все ж, яким бачиться Вам прийдешнє університету в місті, позначеному іменем Івана Франка?

- В серці маю переконаність: прийдешнє – світле. Дрогобич – університетське місто і таким залишиться... Попереду – новий цікавий етап устремління, спрямованих на підвищення якості професійної підготовки педагогічних кадрів, їхньої відповідності, власне, комплексній діяльності кожного педагога за сучасної доби, тобто в умовах викликів. Організація належного професійного забезпечення закладів загальної середньої освіти – одна з важливих умов для успішної реалізації концепції «Нової української школи». Тому ми всі безпосередньо відповідальні за якість тих, кого навчаємо, бо ж вони навчатимуть нове покоління громадян України.

- Дякую Вам за змістовну розмову та долучаю щирі побажання – життєвих і творчих гараздів.

ПАМ'ЯТІ АРИСТОКРАТКИ ДУХУ

Уже збігло 40 днів, як назавжди залишила нас непересічна особистість – академік АН Вищої освіти України, доктор філологічних наук, професор **Людмила Володимирівна КРАСНОВА**.

*Умирають майстри, залишаючи спогад, як рану.
В барельєфах печаль уже їм стинилася мить...
При майстрах якое легше.
Вони – як Атланти.
Держать небо на плечах.
Тому і є висота.*

Ліна Костенко

Філологічна наука, місто Дрогобич, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, зокрема, наш філологічний факультет втратили Майстра, дуже світлу, мудру та шляхетну людину. За своє непросте 95-літнє життя Людмила Володимирівна зробила багато добра: навчила не одне і не два покоління студентів, написала резонансні наукові монографії («Поетика Александра Блока», «Поезія Ліни Костенко» та ін.), створила актуальні лексикографічні праці («Словник літературознавчих термінів» – у співавторстві з проф. М. Демським; «Словник юного гуманітарія»). До 90-ліття від дня народження професора вийшов збірник її наукових праць «У часопросторі Слова», у якому окреслено коло наукових зацікавлень авторки: поетика художнього твору, теорія й практика перекладу, історія української та російської літератури, компаративістика, а також спогади, рецензії, відгуки на наукові дослідження колег. Кожен читач у спадщині філолога-ерудита знайде своє, але основна ідея, яка пронизує цю спадщину, – як бути у часопросторі людського буття людиною. Невипадково літературознавство називають ще людинознавством.

Загалом поетичну натуру Людмили Володимирівни важко увігнати в чітко окреслені рами вченого-літературознавця. Бібліографія наукових праць проф. Л. Краснової накладається на пізнавально колоритне і багате культурологічне поле, на якому розкривається художній світ представників різних національних культур: Олександра Блока, Володимира Маяковського, Антона Чехова, Миколи Гумільова, Марини Цветасвої, Івана Буніна, Анни Ахматової, Михайла Булгакова, Шолом-Алейхема, Тараса Шевченка, Івана Франка, Пантелеймона Куліша, Ліни Костенко, Андрія Малишка, Федеріко Гарсія Лорки, Джона Стейнбека, Станіслава Лема та ін.

Звичайно, ключем до пізнання неповторності митця, створеної ним картини світу є поетика твору – своєрідний пульсуючий нерв художньої думки. Саме вона, поетика, була особливо притягальною для художнього світобачення проф. Людмили Краснової, що й засвідчує дослідницька поліфонія: поетика окремого тексту, поетика перекладу, поетика образів-домінант, поетика кольору. За глибоким прочитанням твору виявляється почитання його автора, бо «читати і не прочитувати – то не почитати», – закликав свого сина пізньолатинський автор («Дистихи Катона»). Діалог різних культур в естетичному часопросторі відтворений у наукових працях дослідниці: «Іван Франко – Анна Ахматова:

«Зів'яле листя». Поетика перекладу»; «Іван Франко – перекладач Гете» [«Prometheus»]; «Ліна Костенко і Марина Цветасва: досвід порівняльного аналізу». Названі митці були частими гостями у лабораторії вченого. Та найчастішим відвідувачем, ні, співрозмовником був Олександр Блок. За Ліною Костенко Людмила Володимирівна могла б сказати:

*Учора в дощ зайшов до мене Блок.
Волосся мокре, на щоках росинки.
Блідий од смутку, тихий од думок,
Близький до сліз, реальний до ворсинки.*

Олександр Блок насправду був особливо близьким для її поетичного еста. «У часопросторі Слова» його постать – ключова, духовноцентрична. У статті «Поет і національна ідея» читаємо: «У кожного митця національна ідея набирає своїх форм, свого естетичного втілення. І в кожного є свій, так би мовити, власний стрижень, своя домінанта національного духу. [...] Національною ідеєю Блока, його духовним стрижнем також був Христос. Страждальницькі думки, свою гіркоту та біль він пов'язував саме з Христом як ідеальною людиною. Блок відчував свою причетність до страждань Христа, його долі на землі. Ідеал Христа Блок убачав у всьому: в рідній природі, у майбутньому країни й людства, у духовному житті людини як такої й у власному житті» [с. 14-15].

Постійним мірилом, з яким підходила професор Людмила Краснова до інтерпретації художнього тексту, були духовність і краса. Сучасні філософи й психологи, філологи і культурологи, теологи й мистецтвознавці, етнологи і фольклористи кваліфікують такі морально-етичні категорії як добро, зло, віра, правда, зрада, вірність, воля, неволя, доля та ін. як концепти, тобто духовні цінності, які слугують світоглядними орієнтирами людського буття. Власне крізь призму цих концептів простежуємо висвітлення морально-етичних проблем в літературознавчо-антропологічних спостереженнях вченого. Постійне тяжіння до духовних глибин у царині Слова було протипологом, з одного боку, сповідуваному у радянський період класовому підходу до оцінки літературних явищ, з іншого боку – естетичною альтернативою тотально агресивному постмодернізму з його культом індивідуалізму, жорстокості й примітивізму.

«Духовність і краса» – така промовиста назва збірника наукових статей на пошану проф. Людмили Володимирівни Краснової – «до 50-ліття праці в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка». Однак варто уточнити: духовність і краса були не просто поняттєвими константами дослідницького дискурсу вченого-літературознавця, а й екзистенційним опертям, тими, за Іваном Франком, «двома провідними зорями», у яких життєлюбна натура Людмили Володимирівни не спроневерювалася ніколи: чи у взаєминах з рідними і близькими, чи у спілкуванні колегами, аспірантами та студентами, чи на посаді очільника кафедри або декана факультету. А, мабуть, були і на її життєвому обрії і хмари, і грози, і сутинки... Та якось не доводилось чути гріхих ремствувать, нарікань, розчарувань... Навпаки, запам'ятався духовний і душевний стоїцизм, а ще – безпосередній, щирий сміх. Так сміються діти – нелукаво, із сонцем в очах. Поетична натура Людмили Володимирівни

магнетично притягувала викладацьку і студентську аудиторію (і не тільки філологічну), яка заворожено слухала її Слово. Вкарбувалися у пам'яті незабутні майстер-класи, коли озвучене поетичне слово набувало синергетики, творило цілий поетичний космос, переносило слухачів у дещо інший світ – шляхетний і високий, не подібний на той, що за вікном. Про людей з таким унікальним світлим світосприйняттям кажуть, що вони і в калюжах уміють бачити зорі.

Аналітичний розум і чіпка пам'ять Л. Краснової зберегли непроминуші враження про історичні події, людей, які їх творили. Народившись у Києві на вул. Володимирській, завжди відчувала щемливу ностальгію за цим містом. Коли випадала нагода, сідала в поїзд і їхала до столиці – в театр, а водночас ще раз пройтися тими вулицями, де карбувала свої кроки українська історія. Тоді наукові зацікавлення проф. Л. Краснової набували нових, історіографічних імпульсів, зокрема на шляху до історичної правди про постать гетьмана Павла Скоропадського. Його період гетьманування, коли за нетривалий час (менше восьми місяців) у різних сферах (особливо в культурній) утвердження національної державності було досягнуто вражаючих результатів (засновано два українські університети – в Києві та Кам'янці-Подільському, Українську Академію наук, відкрито цілу низку нових українських початкових шкіл та гімназій тощо), викликав у Людмили Володимирівни невідомий пієтет. Тоді вона з боєм говорила про борг українських істориків перед історичною постаттю гетьмана Павла Скоропадського, державотвірну діяльність якого і сьогодні не всі здатні осмислити.

Я маю за високу честь, що проф. Людмила Володимирівна Краснова є автором Передмови до моєї монографії «Нариси з історії української військової термінології». Пам'ятаю захоплення і радість Вчителя, коли «Нариси...» отримали рекомендацію Міністерства освіти і науки України як навчальний посібник для слухачів, курсантів та студентів вищих навчальних закладів.

І так було постійно: делікатно і ненав'язливо для співрозмовника, зовні тихо й непомітно, Людмила Володимирівна виявляла свою небайдужість – чи мудрою порадою, чи корисною справою. Я дякую долі, що зустрів на своєму життєвому шляху Вас – корифея філологічної науки, безкорисливого і невтомного порадника, справжню аристократку духу. Власне справжньої еліти, справжньої провідної касти (каста у первинному значенні «чиста порода» – від лат. castus «чистий») хронічно не вистачає українському сьогоденню, зокрема українському політикуму. У пору мінливої політичної кон'юнктури, стрімкого знецінення етичних цінностей професор Людмила Краснова уміла бути прикладом інтелектуальної та професійної чесності.

Ще 11 лютого ми проводили нараду із колегами філологічного факультету, де обговорювали проект фотоальбому-довідника «Філологічний факультет: історія і сучасність». Наголошували, що маємо унікальну нагоду послухати тих, хто творив історію нашого факультету та університету. А 13 лютого Людмили Володимирівни не стало...

Хтось придумав, нібито незамінних людей немає. Це – від лукавого. Вас – не замінити і Вас – не вистачатиме, Людмילו Володимирівно. Не вистачатиме Вашої шляхетності і Вашої висоти духу. Дякуємо за все, що Ви створили – і що були з нами. Глибока шана і світла Вам пам'ять.

Ярослав ЯРЕМКО,
професор, декан філологічного факультету

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ...

Сорок днів минуло відтоді, як відійшла у вічність **Алла ЗИМУЛЬДІНОВА**, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, Відмінник освіти України.

Народилася вона 17 грудня 1945 року в смт. Гольма Долецької області. 1969 року закінчила філологічний факультет Дрогобицького державного педагогічного інституту ім. І. Франка за спеціальністю «Російська мова і література». Працювала з 1969 року вчителем російської мови і літератури Дорожівської середньої школи Дрогобицького району Львівської області, з 1976 року – організатором позакласної і позашкільної роботи, з 1978 року – заступником директора школи з навчально-виховної роботи цієї ж школи; з 1980 року – викладачем кафедри педагогіки та методики початкового навчання, з 1984 року – старший викладач, з 1991 року – доцент цієї ж кафедри. 1988 року в Науково-дослідному інституті педагогіки Української РСР захистила дисертацію «Дидактичні умови розвитку зв'язного мовлення шестирічних першокласників» на здобуття наукового сту-

пення кандидата педагогічних наук. Автор 170 наукових та навчально-методичних праць. Викладала навчальні дисципліни: «Історія педагогіки», «Підручничознавство», «Основи педагогічної майстерності». Сфера наукових зацікавлень: розвиток зв'язного мовлення молодших школярів та підготовка студентів до роботи у початковій школі.

За Букварем, одним з авторів якого вона була, впродовж багатьох років навчалися молодші школярі.

Алла Сергіївна завжди поспішала на допомогу студентам та молодим викладачам.

Хоч Алли Сергіївни вже немає серед нас, вона продовжує себе у синові Тарасові – ветерану АТО, доблесному захиснику нашої держави, та внукові Арсену, який закінчує у цьому році Дрогобицьку гімназію і можливо, в майбутньому, продовжить справу своєї бабусі.

Пам'ятаємо, сумуємо...

Колектив кафедри педагогіки та методики початкової освіти

„Франківець“ – часопис Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Видавець: Вчена рада Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Адреса редакції: м. Дрогобич, вул. І.Франка, 24, 1-й поверх, кім. 4,

Редактор: Мар'яна Стефанів

Реєстраційне свідоцтво ЛВ 658 від 30.07.2004 р.

Редакція залишає за собою право скорочувати дописи. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори

Наклад: 300 прим.